

Lehtivihreän kautta ihmisyyden ytimessä

Kuvataiteilija Jenni Eskola pohtii kasvivärien avulla muutosta, joka on käynnissä koko ajan ja jota emme usein edes huomaa.

TEKSTI PILVIKKI LANTELA
KUVAT ELLI ALASAARI

V almistuttuaan kuvataideakatemiasta vuonna 2012 Jenni Eskola keskittyi piirtämiseen. Vuosikymmenen aikana Eskolan teokset ovat kuitenkin muuttuneet radikaalisti: piirroksista maalauksiksi, yksityiskohtaisista abstrakteiksi, mustavalkoisista ja harmaasävyistä värilliseksi. Muutoksesta huolimatta Eskola itse kokee, että hän on koko ajan tutkinut teoksissaan samaa, ihmisyyden perimmäisiin kysymyksiin kytkeytyvää teemaa.

– Tiivistettynä pohdin aikaa ja muutosta. Arjessa ja ihmisessä kaikki saattaa näennäisesti näyttää olevan samalla tavalla, vaikka itse asiassa muutosta tapahtuu huomaamatta jatkuvasti. On monia asioita, joita emme huomaa tai ymmärrä kuin ehkä vasta jälkeenpäin.

Eskolan taiteellinen työskentely sai uuden suunnan vuonna 2015, kun hänen tekemänsä vehnänorasmehu läikkyi pöydälle. Vihreän mehutahrin kaunis sävy ja siinä tapahtunut muutos vangitsi taiteilijan huomion. Tästä lähti idea maalata lehtivihreällä, ja näin Eskola palasi jälleen siveltimen ja telan ääreen.

Kysymys oli nimenomaisesti palaamisesta, sillä tuolloin piirtäen työskennellyt Eskola oli keskittynyt opinnoissaan maalaamiseen.

– Suhteeni maalaamiseen oli ongelmallinen. En kokenut, että minulla olisi omaa jälkeä, enkä tiennyt, miten käsittelisin haluamiani asioita. Piirtäminen tuntui yksinkertaisemmalta ja vapaammalta.

Piirros- ja näyttelyprosessit olivat kuitenkin henkisesti raskaita.

– Saatoin piirtää vuoden ajan kuvia, jotka olivat esillä kuukauden mutta jotka näyttelyn jälkeen tuhosin tarkoituksellisesti.

Yksi esimerkki tämäntyyppisestä työskentelystä oli Eskolan näyttely galleria Aarnissa vuonna 2012, jossa Eskolan huolella tehdyt valo-

Näkymä näyttelystä Valööri, 2022, etualalla lattialla sarjasta Evergreen 2022, lehtivihreä paperille.

kopiomaiset piirrosinstallaatiot oli liisteröity seinään. Näyttelyn lopuksi teos revittiin irti seinästä.

– Tämä oli raivokas tapa tutkia muutosta, hajoamisen ja tuhoamisen kautta. Siirtyminen maalaamiseen lehtivihreällä ja kasviväreillä on paljon hienovaraisempi tapa tutkia samaa asiaa – sitä että asiat eivät ole pysyviä.

Alati muuntuva kokonaisuus

Eskola on työstänyt vuodesta 2015 *Evergreen*-sarjaa: pelkistettyjä, paperille lehtivihreällä maalattuja pin-toja. Sarja on taiteilijalle performatiivinen, alati muuntuva kokonaisuus. Muutoksena aiempaan näitä teoksia voidaan esittää uudelleen, mutta ei koskaan täysin samana kuin aiemmin.

Sarja mahdollistaa muutoksen tutkimisen pidemällä aikavälillä, sillä yhden näyttelyn aikana muutos saattaa olla lähes huomaamatonta.

– Työskentelyni ja hitaan muutoksen tarkastelu on tapani asettua vastahankaan suhteessa yhteiskunnan

kiihkeään rytmiin ja paineeseen tuottaa jatkuvasti jotain uutta. Tällä hetkellä ajattelen, että *Evergreen*-sarja tulee valmiiksi vasta silloin, kun viimeinen sarjaan maalaamani osa lopettaa muuntautumisen.

Sarjaa säilytetään pimeässä, sillä kasvivärit reagoivat UV-valoon. Värin haalistumiseen vaikuttaa myös paperin ph-arvo. Muutos ei ole kuitenkaan täysin ennakoitavaa, ja juuri prosessin hallitsemattomuus kiehtoo Eskolaa.

– Pidän siitä, että materiaalilla on niin sanotusti oma luonne. Itse tehtyjen värien kanssa täysin saman asian tekeminen kahdesti ei onnistu, prosessi on yllätyksellinen.

Eskola kerää kasveja kesäisin esimerkiksi suvun kesämökin pihasta.

Lehtivihreän hän valmistaa erilaisista vihreistä kasveista mehupuristimella. Muita värejä taiteilija tekee kasvien kukintojen terälehdistä niitä keittämällä.

Itsetehty kasviväri on hyvin ohutta ja ominaisuuksiltaan lähellä mustetta, eikä siihen lisätä side- tai täy-

"Olen oppinut kasviväreistä paljon, mutta ne yllättävät uudelleen ja uudelleen."

teaineita. Värin intensiteetti ja muut ominaisuudet riippuvat kasvista ja todennäköisesti myös valmistusprosessista. Osa väreistä pilaantuu nopeasti, mutta Rovaniemellä Eskolalla on mukana myös viime kesänä valmistettua väriä.

– Tällä hetkellä olen ihastunut punaisesta begoniasta valmistettuun maaliin, josta saa oikeastaan kaikki värit paitsi mustan. Olen oppinut kasviväreistä paljon, mutta ne yllättävät uudelleen ja uudelleen.

Eskola maalaa siveltimellä, telalla ja käsin. Työ on toisteista, ja sen tavoitteena on tasainen väripinta. Teos syntyy materiaalisessa prosessissa, johon vaikuttaa paitsi taiteilija, myös paperi, väri ja ympäristön olosuhteet.

– Minua kiehtoo se, että värin ja valon yhteisvaikutuksesta maalauksesta saattaa alkaa paljastua asioita, jotka rikkovat hallitun lopputuloksen.

Ensimmäistä kertaa Rovaniemellä vieraileva Eskola odottaa residenssijaksolta rauhaa ja tilaa kokeiluille, mahdollisia sivupolkuja, jotka voivat olla siemen jollekin uudelle.

Taiteellisen työn ihanuus on siinä, ettei voi tietää, mistä jokin asia tulee tai mihin se vie.

– Paperin herkkyyks viehättää minua, mutta täällä aion tehdä kokeiluja myös muille pohjille. ●

Jenni Eskola

- s. 1982
- Asuu ja työskentelee Tampereella.
- Valmistui kuvataiteen maisteriksi Kuvataideakatemiasta 2012
- Teoksia esillä yksityis- ja ryhmänäyttelyissä muun muassa tm•galleriassa, Amos Andersonin taidemuseossa, Wäinö Aaltosen museossa ja Forum Boxissa
- Teoksia muun muassa Wihurin rahaston, Saastamoisen säätiön, Helsingin taidemuseon (HAM) ja Valtion taideteostoimikunnan kokoelmissa
- Harrastaa puutarhanhoitoa
- Näyttely Galleria Valossa Arktikumissa 30.4.2023 asti.

